

MASKINENTREPRENÖRERNAS MEKO-RAPPORTERING VINTERRAPPORT 2022

MEKO VISAR ETT SVAGT NEGATIVT
STÄMNINGSLÄGE, MEN ORDERSTOCKEN
LIGGER PÅ EN FORTSATT HÖG NIVÅ SID 4

STIGANDE PRISER PRÄGLAR
UTSIKTERNA FÖR 2023 SID 7

KRAV PÅ BIOBRÄNSLE – VAD BLIR
KONSEKVENSERNA FÖR MASKIN-
ENTREPRENÖRERNA? SID 11

SNÖRÖJNING – ERSÄTTNING FÖR BEREDSKAP
ÄR INTE EN SJÄLVKLARHET SID 28

Det nya (o)normala

Svensk ekonomi befinner sig i ett läge med många utmaningar. Näringslivet skapar välstånd i samhället, och navigerar i den uppgiften mellan olika hot som riskerar påverka den framtida intjäningsförmågan. Nya hot tillkommer medan andra försvinner, vissa kvarstår men förändrar form. Ett exempel på det senare är de kvardröjande effekterna av pandemin. De globala leveranskedjorna av utrustning och material hade precis börjat återhämta sig när frågetecknen än en gång väcktes om hur effektiv Kinas covidpolitik egentligen varit och om ett förnyat utbrott än en gång riskerar hota leveranskedjorna från "världens verkstad".

Till den yttre ramen hör även konsekvenserna av kriget i Ukraina. Skenande priser på drivmedel och energi eldar på inflationen, vilket skapar obalanser i ekonomin som hotar maskinentreprenörerna både på intäkts- och utgiftssidan. Stigande kostnader slår igenom direkt, men förväntade intäkter riskerar falla bort på sikt om stigande inflation tvingar offentliga beställare att se över planerade investeringar. Osäkerhet råder även kring vilka ökade kostnader avtalsrörelsen 2023 kommer medföra för företagen.

Normalläget för företagen har blivit det onormala. Att hantera kriser har alltid varit en naturlig del av företagandet. Det som är nytt är antalet kriser, omfattningen av kriserna och att flera olika kriser sker parallellt. Ett utmanande affärslandskap kräver starka företag med resurser att hantera utmaningarna. Därför är det glädjande att även om vinterns MEKO speglar en svagt negativ utveckling, sker förändringen från höga nivåer. Både arbetsvolymen, beläggningsgraden och orderstocken har sjunkit något sedan i maj, men ligger

fortsatt på en hög nivå. Maskininvesteringarna ligger sedan i maj 2022 på en mycket hög nivå och i november steg investeringarna något. Antalet anställda i branschen har aldrig varit högre, även om svårigheten att rekrytera personal fortsätter vara ett av branschens stora problem. Entreprenadföretagen förväntar sig att maskininvesteringarna kommer ligga kvar på samma höga nivå om sex månader, vilket indikerar en framtidstro, trots ett svagt negativt stämningläge.

Sammantaget framträder bilden av en stabil bransch som står redo att ta sig an hoten som framträder i horisonten. Men vinterns konfidensindex landar ändå på 96, vilket indikerar en svagt negativ syn på framtiden. Den prognostiseras därefter sjunka ytterligare till 93, när maskinentreprenörerna blickar sex månader framåt. Efter läsningen av vinterns konjunkturrapport landar jag i insikten att det krävs starka företag för att stå stadigt i de tider som råder. Att branschen går bra idag garanterar inget för framtiden, men ger trots allt företagen bättre möjligheter att ta sig an utmaningarna. I det nya normalläget vi befinner oss i betyder den insikten mycket.

Anders Robertsson,
Vd Maskinentreprenörerna

Underhåll MEKO	4
Marknadsutsikter för 2023	7
Stigande fasta kostnader	9
Krav på biobränsle	11
Anläggning	13
VA	19
Gruvindustrin i Norrland	22
Rekrytering	25
Snöröjning	28
Regionala tabeller	30

SAMMANFATTANDE PUNKTER

- Maskinentreprenörernas konfidensindikator, MEKO, speglar stämningläget för maskinentreprenörerna. I november 2022 visar MEKO att stämningläget är svagt negativt. Prognosen för de kommande sex månaderna är att det svagt negativa stämningläget kommer att hålla i sig.
- Även om MEKO speglar en svagt negativ utveckling, sker förändringen från höga nivåer. Både arbetsvolymen, beläggningsgraden och orderstocken har sjunkit något sedan i maj, men ligger fortsatt på en hög nivå.
- Maskininvesteringarna ligger sedan i maj 2022 på en mycket hög nivå och i november steg investeringarna något. Företagen förväntar sig att maskininvesteringarna kommer ligga kvar på samma nivå om sex månader, vilket indikerar en framtidstro, trots ett svagt negativt stämningläge.
- Inflationen utgör en stor utmaning för maskinentreprenörerna. De höga priserna på drivmedel och material innebär att deras kostnader stigit kraftigt. Detta sker samtidigt som företagen börjar känna av de första tecknen på en ekonomisk nedgång. Ca ett av fyra företag har fått projekt uppskjutna eller inställda och ca 20 procent anger att ordergången för 2023 är sämre än vanligt.
- Maskinentreprenörernas fasta kostnader har stigit under det senaste halvåret. 86 procent anger att deras kostnader för maskiner har ökat. Ökningen ligger för de flesta på mellan 10–25 procent. Även kostnaderna för lokaler har ökat kraftigt, mellan 5–30 procent.
- Ca hälften av företagen anger att de under det senaste året haft uppdrag där uppdragsgivaren ställde krav på att biobränsle används. Endast hälften av de företag som utfört uppdrag med krav på biobränsle anger att de alltid tagit ut ett högre pris för de ökade bränslekostnaderna. De som inte tar ut ett högre pris anger att det främst beror på att de har fasta avtal.
- Investeringarna i infrastruktur förväntas stiga kraftigt under 2023 och 2024. Investeringarna sker främst inom järnväg, hamn och flygplats, men även inom väg förväntas utvecklingen vara positiv. Regeringsskiftet kan dock komma att förändra investeringsplanerna. Bland annat kan nya stambanor för höghastighetståg komma att skjutas upp.
- Investeringarna i ny-, till- och ombyggnad av VA förväntas minska med 40 procent under 2022, trots stora investeringar i de norra delarna av landet. De totala investeringarna för hela landet förväntas sedan öka kraftigt under 2023. Generellt finns ett stort behov av att utöka och modernisera VA-infrastrukturen för att möta högre krav.
- Utvecklingen inom gruvnäringen är stabil och investeringarna inom gruvor och mineralutvinningsindustri har ökat under andra kvartalet 2022. Dessutom kommer gruvan i Pajala att utökas med två dagbrott, efter att Mark- och miljödomstolen kommit med sin dom. Behovet av mineral och metaller för att klara den gröna omställningen har lett till en ökad debatt om hur gruvnäringen kan utvecklas och underlättas.
- Maskinentreprenörerna har i många fall utökat sin verksamhet och är idag fler personer än för ett år sedan. Medan rekryteringen av tjänstemän och personer med ledningsfunktion blivit något lättare är det fortsatt mycket svårt att rekrytera kollektivanställda.

TEMA

UNDERHÅLL

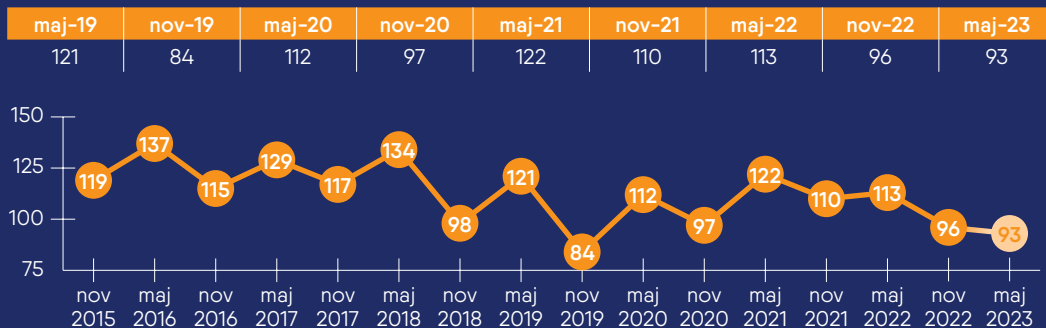
MEKO

Underhållspanelen

Maskinentreprenörernas underhållspanel består av 80 medlemsföretag som svarar på sex frågor om företagets marknadssituation och försäljning. Deras svar redovisas i konjunkturrapporten på två sätt. Dels redovisas svaren för de sex olika delindikatorerna i branschen (se motsvarande sida), dels vägs positiva och negativa svar samman till Maskinentreprenörernas konfidensindikator, MEKO (se nedan).

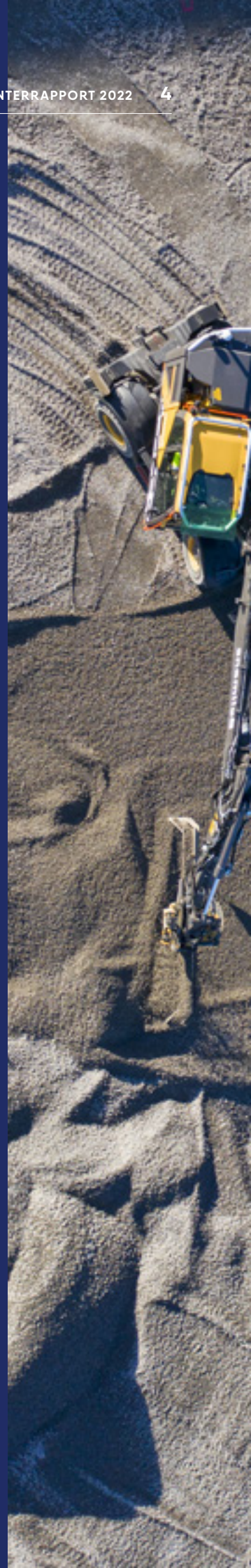
Maskinentreprenörernas konfidensindikator för november 2022 indikerar ett svagt negativt stämningssläge. Värdet ligger på 96, dvs. något under 100, som motsvarar ett neutralt stämningssläge. Underhållspanelen tror att det negativa stämningssläget kommer att hålla i sig även om sex månader, värdet för maj 2023 motsvarar 93.

MEKO

Alla värden fram till och med november 2022 speglar hur maskinentreprenörerna upplevde stämningssläget vid respektive tillfälle. Värdet för maj 2023 är maskinentreprenörernas prognos för läget om 6 månader.

Notera att uträkningen av delparametrarna och MEKO görs på olika sätt och kan därför inte jämföras. MEKO redovisar skillnaden mellan andelen som svarat positivt (öka), respektive negativt (minska) på sex olika delfrågor. I sammanställningen tas inte hänsyn till styrkan i absoluta tal. Den sammanlagda indikatorn ger en indikation på stämningssläget i branschen. En siffra över 100 indikerar ett positivt stämningssläge, under 100 ett negativt stämningssläge. Delparametrarna tar hänsyn till den procentuella utvecklingen och räknas sedan om till ett index.

Nedan redovisas de sex delparametrarna som index, i absoluta tal.

Arbetsvolym

nov-19	maj-20	nov-20	maj-21	nov-21	maj-22	nov-22	maj-23
139,3	145,3	141,6	155,9	158,5	169,5	165,6	161,6

Orderstock

nov-19	maj-20	nov-20	maj-21	nov-21	maj-22	nov-22	maj-23
128,2	127,5	118,1	123,8	128,4	142,5	139,1	136,7

Maskininvesteringar

nov-19	maj-20	nov-20	maj-21	nov-21	maj-22	nov-22	maj-23
128,5	129,5	130,7	134,0	136,3	162,2	163,6	162,2

Faktureringsläge

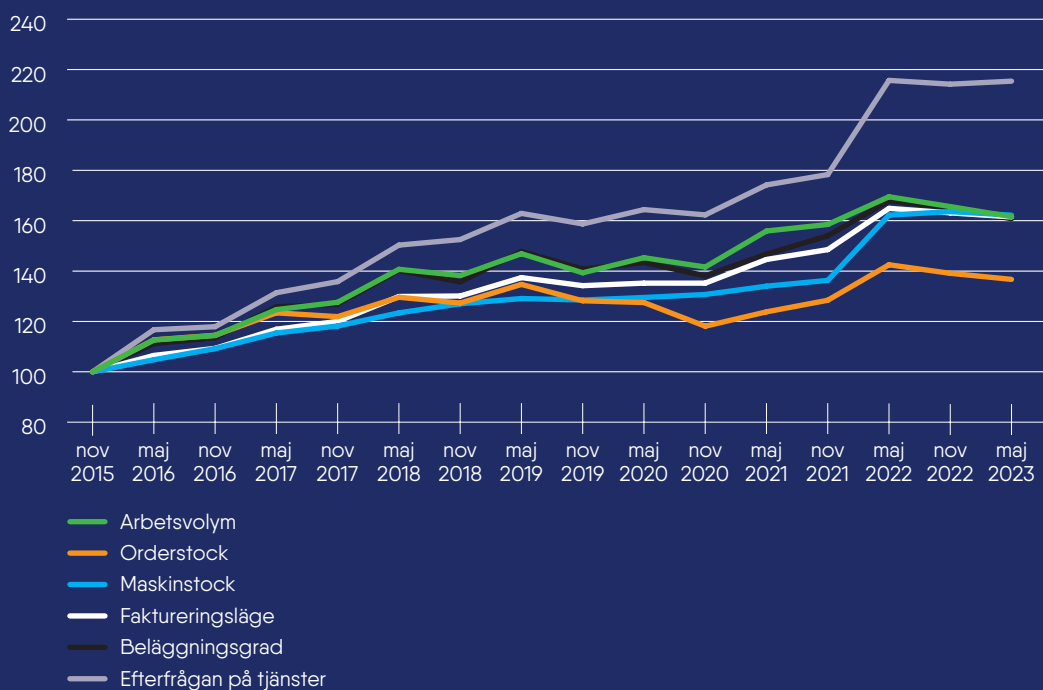
nov-19	maj-20	nov-20	maj-21	nov-21	maj-22	nov-22	maj-23
134,2	135,2	135,2	144,6	148,5	164,9	163,1	161,5

Beläggningsgrad

nov-19	maj-20	nov-20	maj-21	nov-21	maj-22	nov-22	maj-23
140,8	143,4	138,1	146,7	154,0	167,9	165,0	160,8

Efterfrågan på tjänster

nov-19	maj-20	nov-20	maj-21	nov-21	maj-22	nov-22	maj-23
158,7	164,4	162,3	174,2	178,3	215,7	214,2	215,4

Kommentarer till utvecklingen

- MEKO, Maskinentreprenörernas Konfidensindikator, visar att stämningssläget i branschen är svagt negativt (96). MEKO brukar vara betydligt svagare i november än i maj och värdet ligger på ungefär samma nivå som de senaste åren i november, med undantag för 2021. Utfallet blev dock sämre än vad företagen förutspådde i maj, då de trodde på ett svagt positivt stämningssläge.
- MEKO förväntas sjunka något de kommande sex månaderna. Företagen förväntar sig att stämningssläget förblir fortsatt svagt negativt. Historiskt sett är företagen återhållsamma när de tittar framåt och vid flera tillfällen har utfallet blivit betydligt mer positivt än vad företagen förväntat sig.
- Arbetsvolymen har sjunkit något (-2%) sedan i maj, men ligger fortfarande på en mycket hög nivå. Arbetsvolymen är enligt företagen högre i nuläget än vad den varit i november de tre senaste åren. Framöver förutspår företagen att arbetsvolymen kommer att sjunka något, men vara fortsatt hög.
- Utvecklingen av orderstocken följer en liknande utveckling som arbetsvolymen. Orderstocken är fortsatt hög, men har sjunkit något sedan i maj (-2%). Företagen trodde dock i maj att orderstocken skulle vara ytterligare något högre än vad den nu är. Företagen förväntar sig att orderstocken sjunker något de kommande sex månaderna, men ligger fortfarande kvar på en hög nivå.
- Sedan maj 2022 ligger maskininvesteringarna på en mycket hög nivå. I november steg maskininvesteringarna marginellt och företagen förväntar sig att maskininvesteringarna ligger kvar på samma höga nivå även om sex månader. Företagens mycket optimistiska prognos i maj för maskininvesteringarna i november (+11%) blev dock inte verklighet.
- Faktureringsläget har blivit något sämre sedan i maj, då en ny toppnotering nåddes. I maj förväntade sig företagen att faktureringsläget skulle vara ännu bättre i november, men utfallet blev negativt. Minskningen är dock marginell med -1 procent. Framöver tror företagen att faktureringsläget kommer att bli något sämre, vilket följer förväntningarna om en något lägre arbetsvolym och orderstock.
- Likaså har beläggningsgraden utvecklats svagt negativt och minskat med knappt 2 procent. Trots detta är beläggningsgraden mycket hög – endast värdet i maj 2022 är högre än värdet för november 2022. Precis som de andra faktorerna förväntas beläggningsgraden vara något lägre om sex månader.
- I maj 2022 förutspådde företagen en ökning av efterfrågan på tjänster med 9 procent. Utfallet blev istället att efterfrågan ligger kvar på ungefär samma nivå. Trots att inte den förväntade ökningen införlivades är nivån på efterfrågan mycket hög – efterfrågan har aldrig tidigare varit så högt på hösten. Om sex månader förväntas efterfrågan på tjänster ligga kvar på ungefär samma nivå.

TEMA

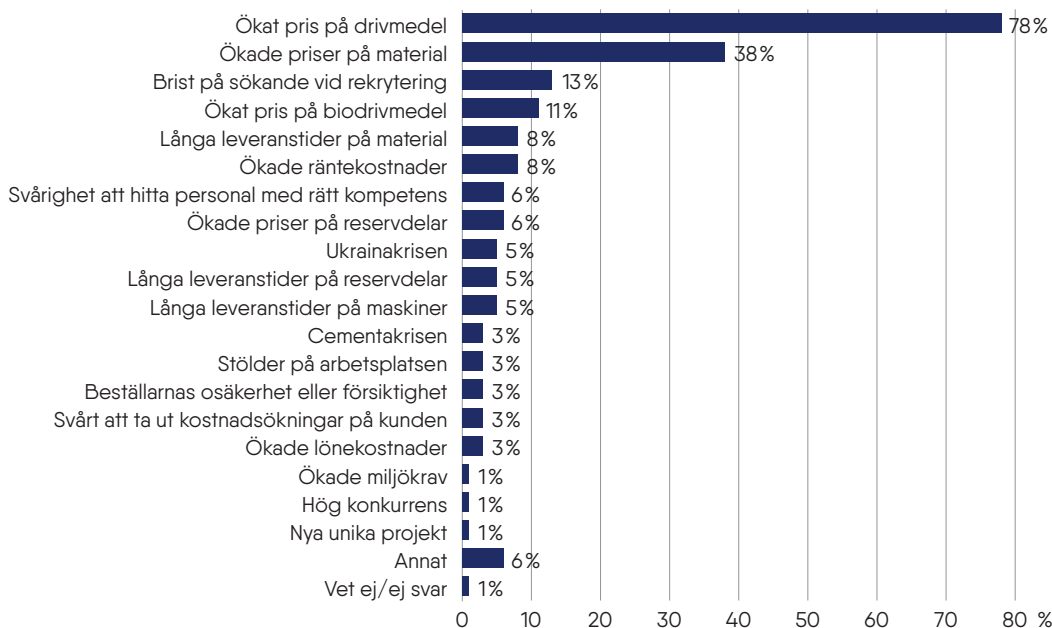
MARKNADSUTSIKTER FÖR 2023

Den ekonomiska situationen präglas i dagsläget av osäkerhet, stigande räntor och en hög inflation. Detta får direkta konsekvenser för maskin-entreprenörerna som möter stigande priser på både drivmedel och material samt ökade fasta kostnader, men även ett förändrat orderläge.

I dagsläget domineras branschens utmaningar av stigande priser, både på drivmedel, material, räntor och reservdelar. 78 procent av företagen anger att de ökade priserna på drivmedel är ett av de största hoten på marknaden just nu. Det innebär en marginell ökning sedan mätningen i maj (+3%). Även de ökade priserna på material nämns av en stor del av företagen, 30 procent. Brist på sökande vid rekrytering är en annan utmaning för företagen. Fler än vart tionde företag lyfter fram bristen på personal som ett av de främsta problemen i branschen. Därutöver är långa leveranstider på material, reservdelar och maskiner en ytterligare utmaning. Även om vissa företag lyfter fram risker kopplade till en tillbakagång i konjunkturen, betraktas det inte som ett av de största problemen på marknaden.

När företagen får frågan om vilka trender som är viktigast i branschen, dominerar de ökade kostnaderna även här, följt av elektrifieringen/den gröna omställningen samt digitalisering.

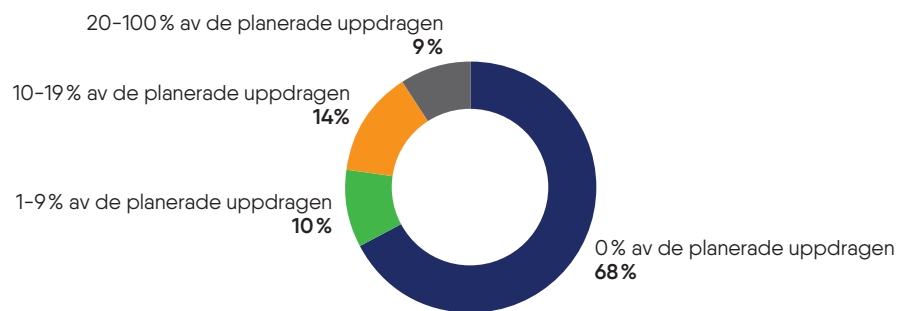
Vilket eller vilka är de största hoten eller problemen på din marknad just nu?

Bas: 80, procent

En tidig indikation på en eventuell konjunkturedgång är att planerade uppdrag skjuts fram eller ställs in. För att få en bild av hur läget ser ut i branschen just nu, fick företagen ange hur stor andel av deras planerade uppdrag under det senaste halvåret som skjutits fram eller ställts in. En stor majoritet av företagen, 68 procent, anger att inga av deras uppdrag skjutits fram eller ställts in. 10 procent av företagen har upplevt att en mindre del av deras uppdrag har fallit bort. Ca ett av fyra företag har dock förlorat en betydande del (över 10%) av sina uppdrag. En så pass stor minskning av antalet uppdrag kan få omfattande konsekvenser för det enskilda företaget. De som har uppdrag som skjutits upp eller ställts in anger att det rör sig om småhus, flerbostadshus, privata lokaler och uppdrag inom industrin.

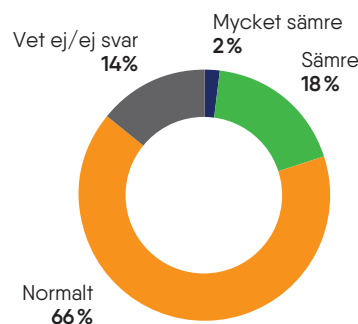
Ungefär hur stor andel av era planerade uppdrag har under det senaste halvåret skjutits fram eller ställts in? Ange en andel från 0 till 100 procent.

Bas: 80, procent

För att få en bild av hur företagen ser på utvecklingen under hela nästa år, fick de svara på hur de upplever orderläget inför 2023 jämfört med hur det brukar vara vid denna tid på året. En övervägande majoritet (66%) svarade att orderläget är normalt, dvs. på samma nivå som det brukar vara. 20 procent av företagen upplever dock att orderläget är sämre än vanligt, och ett fåtal av företagen upplever att orderläget är mycket sämre. Inget företag angav att orderläget är bättre än vanligt.

Hur upplever du orderläget inför nästa år (2023) jämfört med hur det brukar vara vid denna tid på året? (läs upp alternativen)

Bas: 80, procent

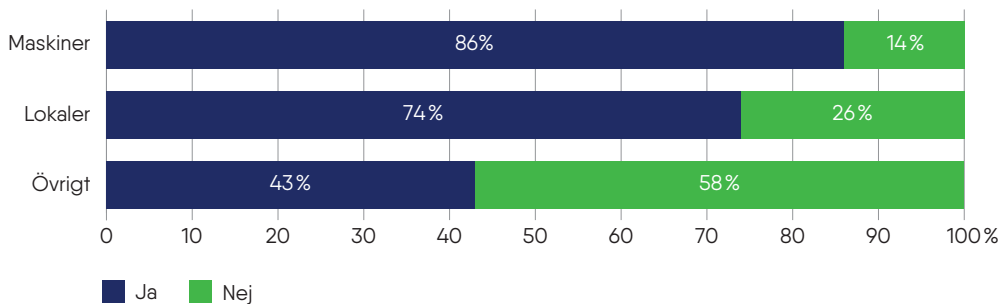
TEMA

STIGANDE FASTA KOSTNADER

Under 2022 har kostnaderna för maskinentreprenörernas fasta utgifter stigit kraftigt. Stigande räntor, elpriser och inköpskostnader för maskiner har gjort företagens ekonomiska situation mer ansträngd.

Företagen vittnar om en situation där kostnaderna för flera delar av deras fasta utgifter har stigit. 86 procent av de tillfrågade anger att deras kostnader för maskiner har stigit under det senaste halvåret jämfört med föregående halvår. De flesta anger att kostnaderna har ökat mellan 10–25 procent. När det gäller lokalerna och de kostnader som är förknippade med lokalerna, anger tre av fyra att kostnaderna här har stigit. Kostnaderna har stigit mellan 5–30 procent för merparten av företagen. Även de övriga kostnaderna, såsom försäkringar, konsultkostnader etc, har stigit för 43 procent av företagen. Här ligger kostnadsökningen på mellan 2–20 procent för en stor majoritet av företagen. Det innebär att många företag upplever stigande kostnader på flera fronter. Därtill kommer fortsatt höga bränslepriser.

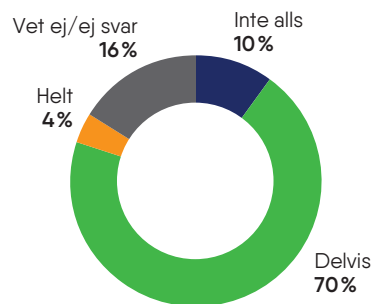
Har dina fasta kostnader ökat under det senaste halvåret, jämfört med föregående halvår för...

Bas: 80, procent

Den avgörande frågan är i vilken utsträckning som företagen har kunnat anpassa sig till de stigande fasta kostnaderna. 10 procent av företagen anger att de inte alls har kunnat kompensera för de högre kostnaderna. Det innebär att kostnadsökningen får en direkt effekt på företagets lönsamhet och minskar deras marginaler. 70 procent anger att de kunnat anpassa sig delvis, även för den här gruppen innebär de stigande kostnaderna en utmaning. Endast 4 procent av företagen har helt kunnat anpassa sig till de stigande kostnaderna.

I vilken utsträckning har du kunnat anpassa dig till stigande fasta kostnader?

Bas: 74, procent

De företag som helt eller delvis har kunnat anpassa sig till de högre kostnaderna har använt olika strategier. Två av tre företag har hållit kontinuerligt löpande priser och på så sätt kunnat parera de ökade kostnaderna. 20 procent av företagen har haft en dialog med sina beställare och på den vägen kunnat hantera kostnadsökningarna helt eller delvis. Därutöver har ett fåtal haft tur med avtalsperioderna och kunnat anpassa sina avtal eller omförhandlat avtalen. Under övrigt har företagen främst nämnt att de kunnat höja priserna. Företagens strategier för att kunna anpassa sig till de högre kostnaderna är i stort sett samma som företagen angav när det handlade om prishöjningar på drivmedel och övriga maskinkostnader (se MEKO-rapporten maj 2022).

Hur har du i huvudsak anpassat dig till stigande fasta kostnader?

Bas: 55, procent

Det är möjligt att de fasta kostnaderna kommer att fortsätta stiga, med tanke på den stigande inflationen och risken för att elpriserna fortsätter att ligga kvar på en hög nivå. Om det blir en kraftig ökning av de fasta kostnaderna, kan företagen behöva vidta åtgärder. De åtgärder som de planerar att vidta i första hand är att höja priserna, se över och minska sina kostnader samt att minska verksamheten. Ett fåtal nämner även mer omfattande åtgärder som att se över hela verksamheten, välja ut uppdrag som är lönsamma etc.

TEMA

KRAV PÅ BIOBRÄNSLE

Som en del av ökade hållbarhetskrav och miljöhänsyn, används ofta biobränsle istället för fossila bränslen. Vid allt fler uppdrag kräver uppdragsgivaren att biobränsle används. Det innebär högre kostnader för maskinentreprenörerna, men företagen får inte alltid en högre ersättning trots de ökade kostnaderna.

Ca hälften av företagen, 49 procent, har under det senaste året utfört uppdrag där deras uppdragsgivare krävt att de använde biobränsle.

Har ni under det senaste året haft uppdrag där uppdragsgivaren kräver att ni använder biobränsle?

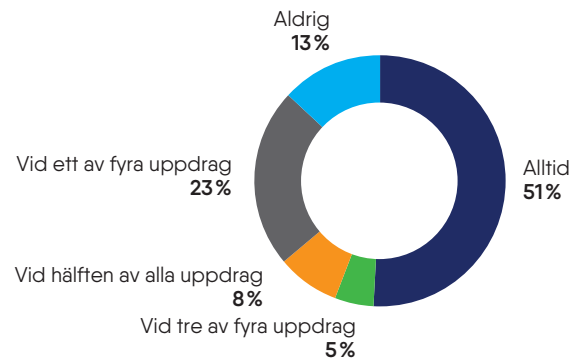

Bas: 80, procent

Av de företag som haft uppdrag där biobränsle varit ett krav, anger 51 procent att de alltid tagit ut ett högre pris på grund av de ökade bränslekostnaderna. Det innebär att de här företagen kan lägga över de ökade kostnaderna på beställaren helt eller delvis. Samtidigt tar 12 procent av företagen aldrig ut ett högre pris trots ökade kostnader. Ungefär vart tredje företag tar ibland ut ett högre pris, men för de flesta av de här företagen sker det endast vid ett av fyra uppdrag. Sammantaget innebär det här att ungefär hälften av företagen får en sämre lönsamhet på projekt där biobränsle är ett krav, eftersom de endast ibland eller aldrig tar ut ett högre pris för de ökade kostnaderna.

De som inte tar ut ett högre pris för användningen av biobränsle anger främst ett skäl: de har fasta avtal som reglerar ersättningen. Därutöver nämner ett fåtal att kunden inte går med på att ta en högre kostnad samt att konkurrensen är hög, vilket pressar ner priserna.

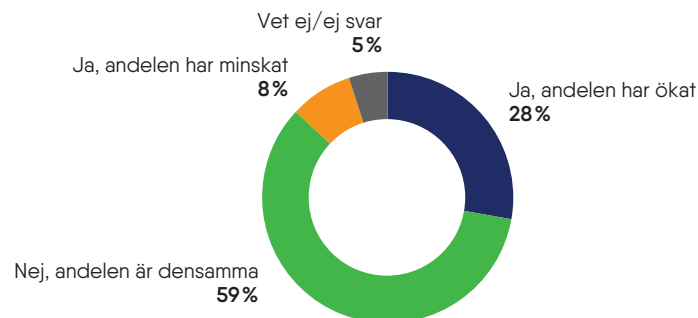
När uppdragsgivarna ställer krav på användning av bibränsle, i vilken utsträckning tar ni ut ett högre pris för de ökade bränslekostnaderna?

Bas: 39, procent

Trenden är att allt fler uppdragsgivare kräver att bibränsle används. Av de som haft uppdrag där bibränsle varit ett krav, anger 28 procent att andelen uppdrag med krav på bibränsle har ökat, endast 8 procent säger att andelen minskat. Majoriteten av de tillfrågade upplever dock att andelen uppdrag med bibränsle som krav är konstant. När trenden går mot att bibränsle allt oftare blir ett krav, blir det desto viktigare för maskinentreprenörerna att hitta åtgärder för att kunna hantera de högre kostnaderna.

Har andelen uppdrag där uppdragsgivaren kräver att ni använder bibränsle förändrats?

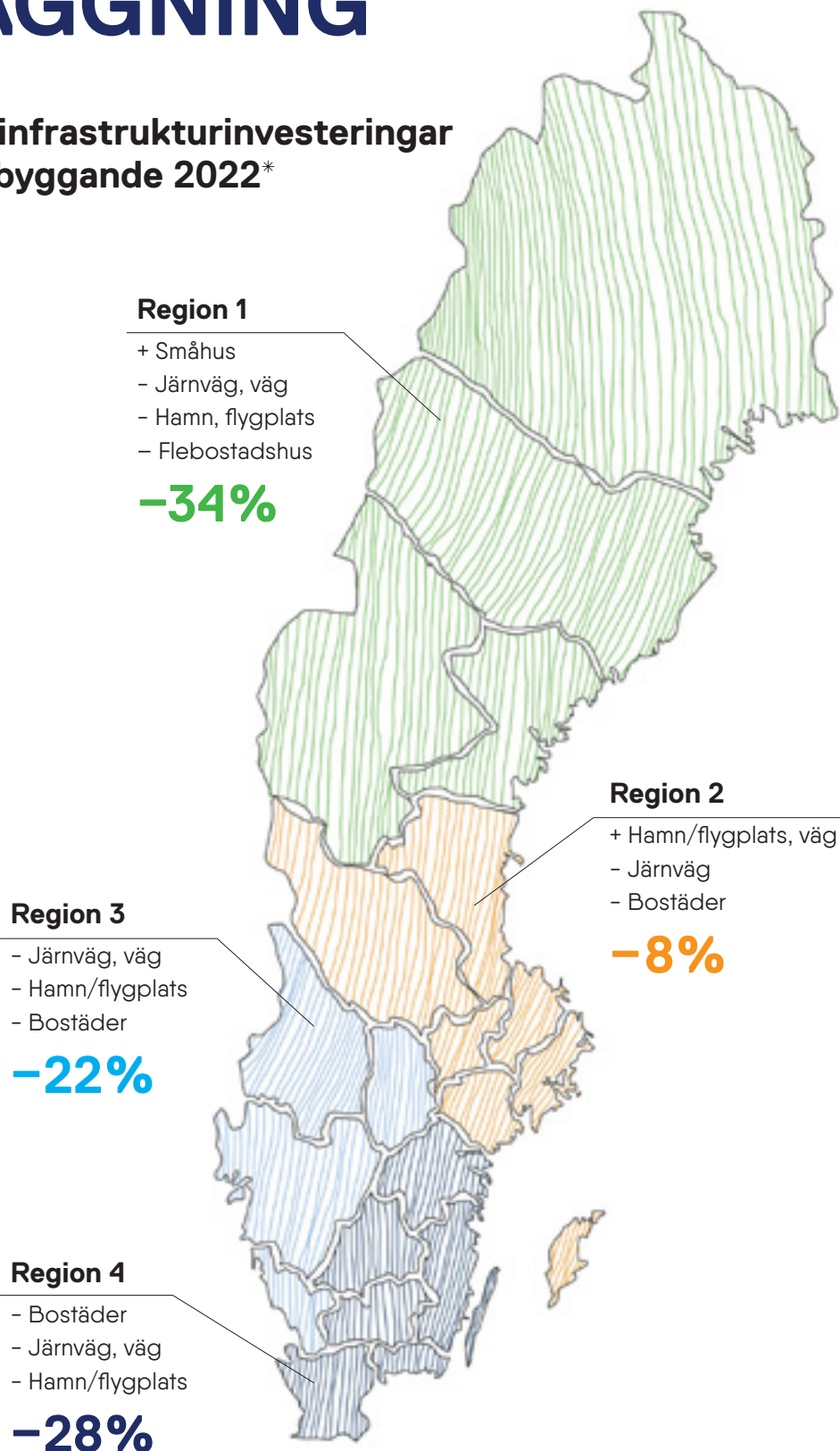

Bas: 39, procent

TEMA ANLÄGGNING

Prognos för infrastrukturinvesteringar och bostadsbyggande 2022*

* Här presenteras en prognos för 2022, eftersom statistiken för helåret 2022 ännu inte finns tillgänglig.

Infrastrukturinvesteringar

Hittills i år har investeringarna inom hamn och flygplats varit ovanligt höga, medan investeringarna inom järnväg varit ovanligt låga. Efter ett något svagare 2022, förväntas investeringarna i infrastruktur öka kraftigt under 2023 och 2024

Under de två första kvartalen 2022 investerades 17,5 miljarder kronor i infrastruktur, vilket är en ökning med 13 procent jämfört med första halvåret 2021. Framförallt har investeringarna inom hamn och flygplatser varit höga – investeringarna för första halvåret var lika höga som för hela 2021. Däremot har investeringarna i järnväg varit relativt låga. Prognosen för helåret 2022 är att investeringarna bromsar in under andra halvåret. Totalt förväntas investeringarna i infrastruktur minska med 7 procent jämfört med 2021. Nedgången beror på att järnvägsinvesteringarna förväntas minska med 30 procent, men vägs upp av att investeringarna inom hamn och flygplats ligger kvar på samma nivå. Under 2023 och 2024 väntas utvecklingen vända uppåt och investeringarna förväntas öka med totalt 60 respektive 100 procent. Ökningen beror på investeringar inom alla sektorer, men störst är investeringarna i järnvägsprojekt.

Under hösten 2022 har ombyggnaden av hamnarna i Sundsvall, Norrtälje och Stockholm påbörjats. Under början på nästa år ska även hamnarna i Umeå, Skellefteå, Danderyd och Karlskrona rustas upp och Ronneby flygplats moderniseras. Under 2023 och 2024 fortsätter även utbyggnaden av hamnen i Göteborg. Under hösten 2022 har basunderhåll på Södra Malmbanan, Haparandabanan, Norra Stambanan och BEST-arbeten på Västlänken påbörjats, liksom en ny tågdepå i Mölndal. Under 2023 ska bangårdsområdet i Karlstad byggas om, Sundsvalls resecentrum och personbangård byggas om, nytt resecentrum i Nyköping byggas, Värmlandsbanan samt sträckan Holmsund-Boden Södra underhållas. Under 2024 görs det stora satsningar i Stockholm och Södermanland på dubbelspår samt utbyggnad av Norrbotniabanan. Samtidigt som det sker satsningar i det statliga vägnätet, bland annat på basunderhåll, genererar bostadsbyggandet utbyggnadsbehov inom det kommunala vägnätet.

I det här avsnittet redovisas bygginvesteringarna inom infrastrukturprojekt och bostadsbyggande som påbörjade objekt. Det ger en första signal om att själva byggprojektet har startat. Redovisningen görs i fasta priser, för att spegla volymförändringar. Prognosen 2022–2024 visar procentuell förändring jämfört med föregående år.

Riket

Infrastrukturinvesteringar 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024. Mkr, 2021 års priser

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Väg	19 135	20 418	11 949	0%	+50%	+30%
Hamn-flygplats	2 102	2 047	2 086	+15%	0%	+50%
Järnväg	10 588	10 499	3 499	-30%	+110%	+250%
Totalt	31 826	32 964	17 534	-10%	+60%	+100%

Källa: Byggfakta, Navet

Bostadsbyggande 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024. Påbörjade lägenheter

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Småhus	10 864	12 749	7 118	-5%	-12%	-5%
Flerbostadshus	44 005	51 153	23 927	-20%	-15%	+5%
Totalt	54 869	63 902	31 045	-16%	-14%	+2%

Källa: SCB

Nystartade projekt

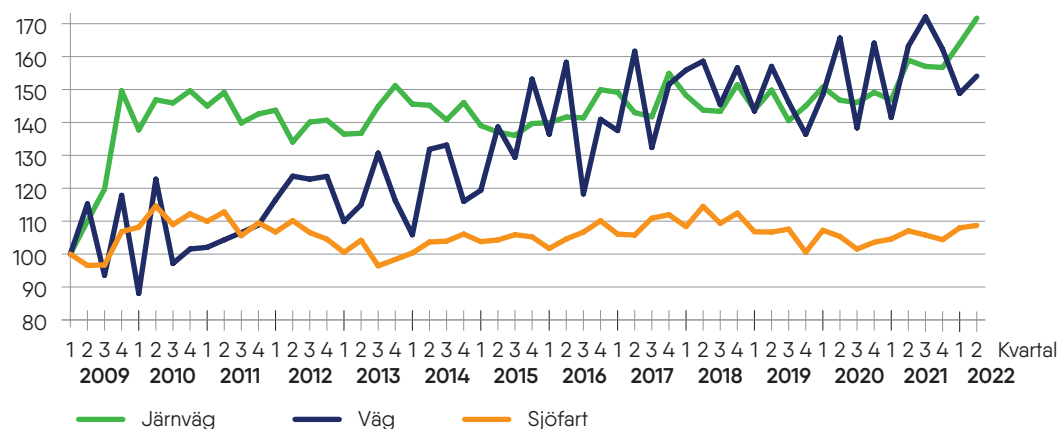
Nystartade projekt 2022-01-2022-06.

Projekt	Kategori	Län	Kommun	Byggstart	Värde Mkr
Förstärkning av Skandia-hamnen i Göteborg	Hamn/kaj	Västra Götaland	Göteborg	2022-01	800
Ombyggnad av motorväg mellan Köping-Västjädra	Väg/gata	Västmanland	Köping	2022-04	800
Utbyggnad av gästhamn på Stavsnäs	Hamn/kaj	Stockholm	Värmdö	2022-01	750
Ny sträckning av E22 mellan Lösen och Jämjö	Väg/gata	Blekinge	Karlskrona	2022-04	745
Upprustning av pendeltågsdepå i Älvsjö, huvuddel 3A	Väg/gata	Stockholm	Stockholm	2022-05	650
Upprustning av pendeltågsdepå i Älvsjö, huvuddel 3B	Väg/gata	Stockholm	Stockholm	2022-05	650

Källa: Byggfakta

Transportvolym

index 2009 Q1 = 100

Källa: Trafikanalys

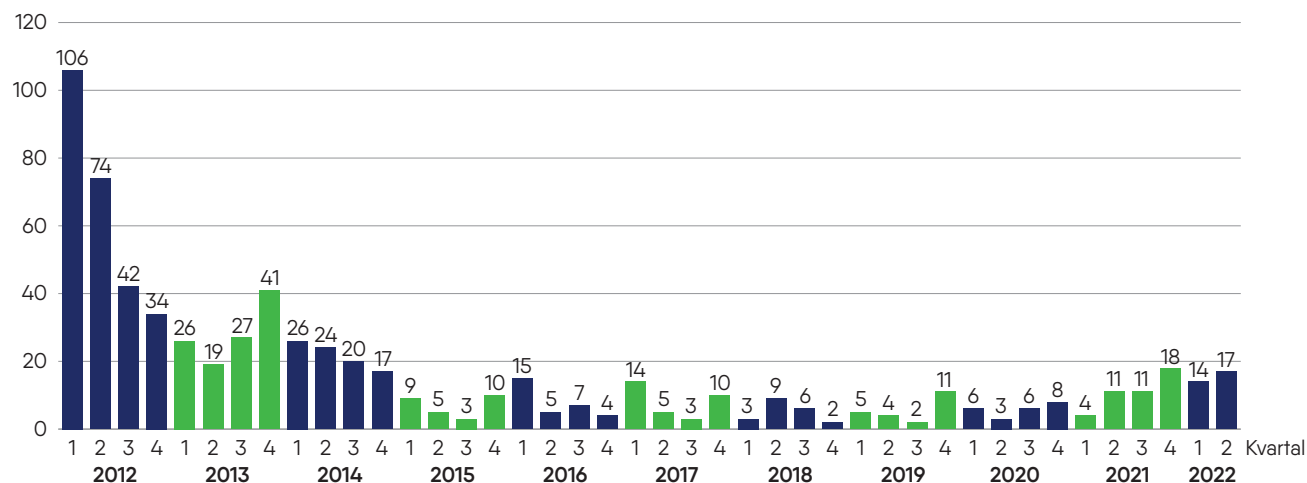

Bygglov vindkraftverk

Beviljade bygglov för vindkraftverk

Antal beviljade bygglov 2012Q1-2022Q2-2

Källa: Byggfakta

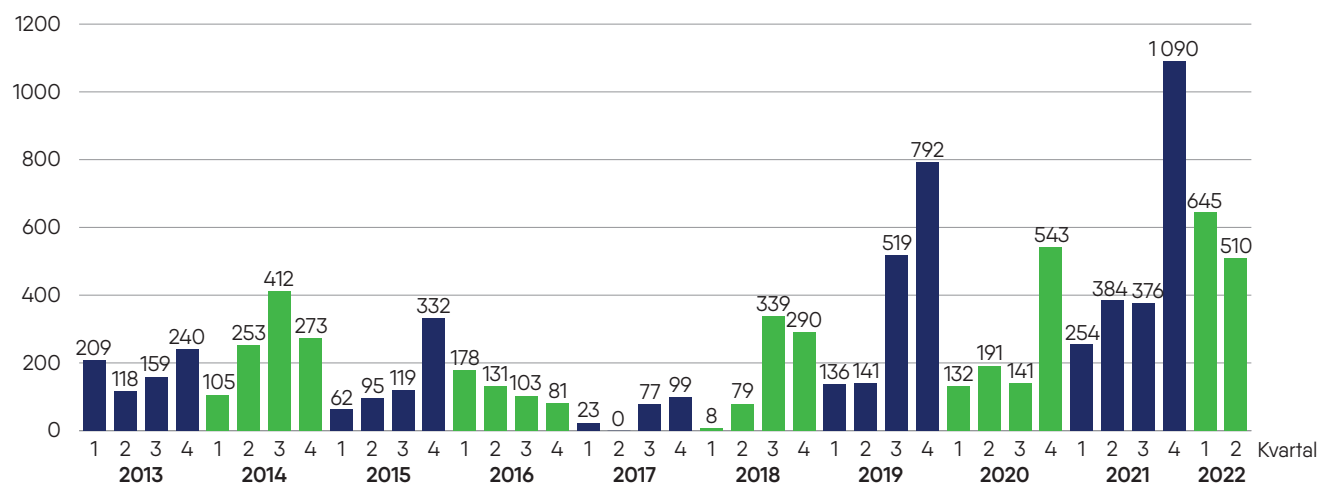
Vindkraftverk under byggnation

Vindkraftverk	2020				2021				2022			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Tillkommande MW	132	191	141	543	254	384	376	1090	645	510		

Källa: Svensk Vindenergi

I slutet av 2020 slutade Svensk Vindenergi att publicera antal enheter, därför redovisas nu tillkommande MW.

Vindkraftverk, tillkommande MW

Positiva och negativa drivkrafter/trender

Positiva faktorer

- Investeringarna i infrastruktur förväntas stiga kraftigt under 2023 och 2024. Investeringarna sker främst inom järnväg, hamn och flygplats, men även inom väg förväntas utvecklingen vara positiv.
- Den gröna omställningen innebär att det krävs utökade investeringar i infrastruktur som belastar klimatet i mindre utsträckning. Det innebär en mängd olika investeringar och sträcker sig från järnväg och tunnelbana till vindkraftverk.
- Boverket bedömer att det finns ett fortsatt behov av fler bostäder. Behovet motsvarar ytterligare 60 000 bostäder per år fram till 2030 och behovet är som störst i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö.
- Anläggningsinvesteringarna behöver öka under de kommande åren för att arbeta av infrastrukturens skulden, enligt Svenskt Näringsliv. Idag investeras ca 1 procent av BNP i anläggningar, men investeringarna skulle behöva fördubblas.
- Under första halvåret ökade antalet bygglov för vindkraftverk jämfört med halvåret innan. Det verkar som att antalet bygglov för vindkraftverk har stabiliserats på en högre nivå än tidigare år.
- Trafikverket har tagit fram en nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033. Jämfört med planen för 2018–2029 innebär planen en ökning med ca 20 procent i fasta priser. Det kommer dock ta tid innan nya projekt kan startas.
- På grund av kriget i Ukraina beräknar Migrationsverket att 55 000 personer från Ukraina kommer att söka skydd i Sverige under 2022. Prognosen för 2023 är 15 000 personer. Antalet asylsökande från andra länder förväntas vara 18 000. Invandringen innebär att behovet av bostäder och offentliga lokaler stiger.

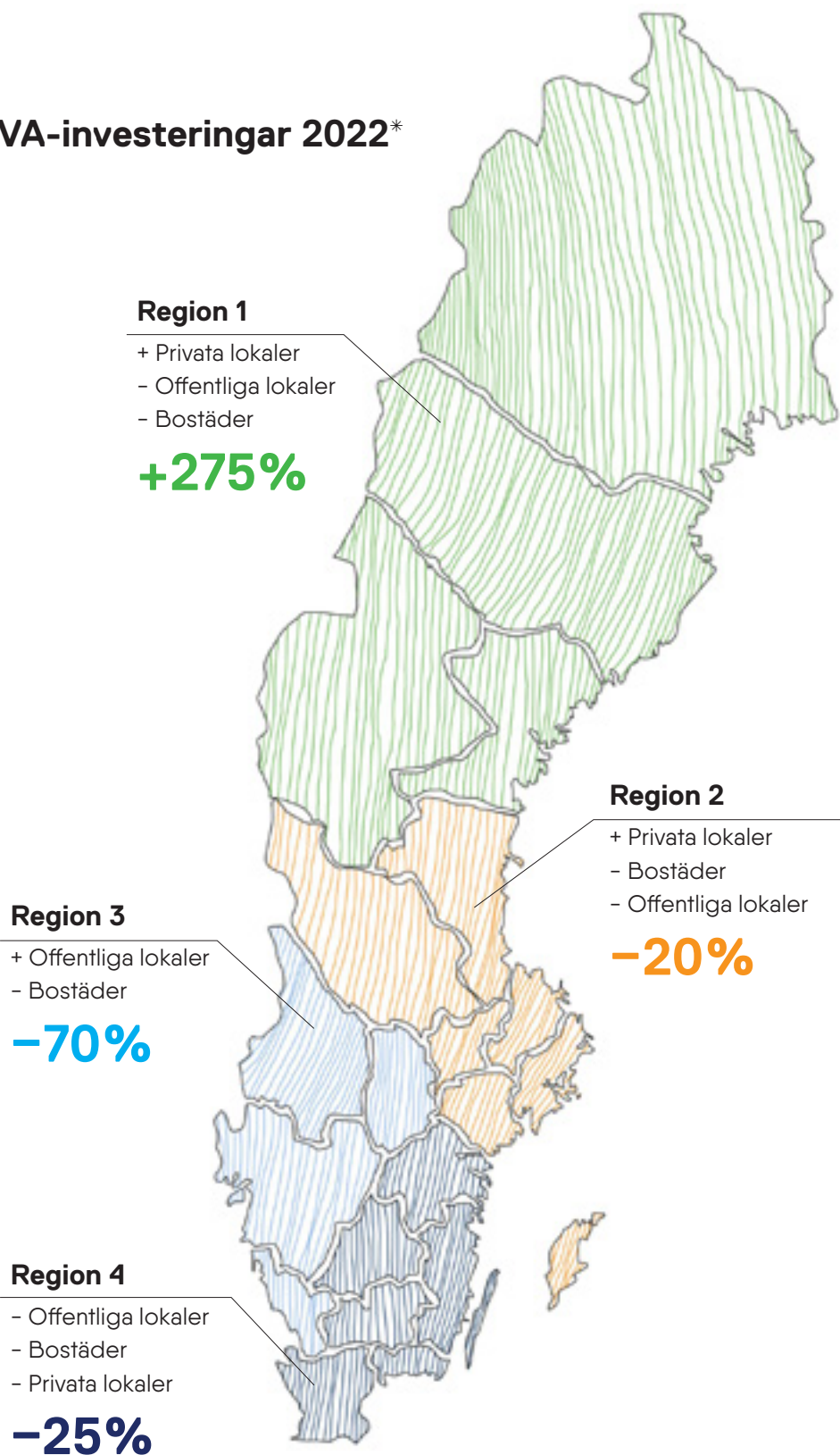
Negativa faktorer

- Även om kommunernas och statens ekonomi för tillfället är stark, skulle en ekonomisk tillbakagång framöver även drabba de offentliga aktörerna. Det kan i sin tur leda till att satsningar på infrastruktur skjuts upp, framförallt på kommunal nivå.
- Regeringsskiftet kan komma att leda till att infrastrukturprojekt skjuts fram eller ställs in. Bland annat har regeringen aviserat att de inte vill satsa på nya stambanor för höghastighetståg. Även om pengarna skulle komma att användas för andra infrastruktur-satsningar, kommer dessa troligen ske senare, eftersom projekten behöver planeras och projekteras.
- Hushållens köpkraft har minskat på grund av stigande inflation och stigande räntor. Det innebär att hushållen inte kan investera i bostäder i samma utsträckning som tidigare. Detta avspeglar sig på bostadsmarknaden, där bostadspriserna sjunkit.
- Boverket har justerat sin prognos för antalet påbörjade bostäder under 2023 och utgår ifrån att 45 000 bostäder påbörjas under nästa år. Det innebär en minskning med 25 procent jämfört med 2022. Prognosen är dock mycket osäker, antalet påbörjade bostäder kan komma att bli ännu lägre.
- Den höga inflationen innebär att offentlig sektor kan komma att skjuta upp investeringar i infrastruktur, eftersom priserna på material och drivmedel har stigit. Det kan innebära att investeringarna i infrastruktur blir lägre än prognosticerat.

TEMA

VA

Prognos för VA-investeringar 2022*

* Här presenteras en prognos för 2022, eftersom statistiken för helåret 2022 ännu inte finns tillgänglig.

Nyinvesteringar

Påbörjad ny-, till- och ombyggnad av VA, 2020-kv 1-2 2022, prognos 2022-2024. Mkr 2021 års priser

Region	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Region 1 (nord)	166	86	127	+275%	-35%	+120%
Region 2 (mitt/öst)	1 220	1 144	526	-20%	+100%	+15%
Region 3 (väst)	1 087	1 830	327	-70%	+75%	0%
Region 4 (södra)	785	791	473	-25%	-5%	+25%
Riket	3 258	3 850	1 452	-40%	+55%	+15%

Källa: Byggfakta, Navet

I VA-investeringar ingår ny-, till-, och ombyggnad av avlopps- och vattenledningar

Nystartade projekt

Nystartade projekt 2021-01-2021-12

Projekt	Kategori	Län	Kommun	Byggstart	Värde Mkr
Anläggande av dricksvattenledning i Malmö	Vattenledningar	Skåne	Malmö	2022-01	190
Ombyggnad av nya huvudledningar för vatten i Bålsta	Vattenledningar	Uppsala	Håbo	2022-04	80
Överföringsledningar i Kungälv	Vattenledningar	Västra Götaland	Kungälv	2022-02	72
Nya VA-ledningar i Kode	Vattenledningar	Västra Götaland	Kungälv	2022-04	53
Ny va-ledning mellan Ånga Svärdsklöva-Vålarö, Nyköping, etapp 2	Vattenledningar	Södermanland	Nyköping	2022-02	50
Nybyggnad av överföringsledning i Råneå	Vattenledningar	Norrbottnen	Luleå	2022-04	40

Källa: Byggfakta

Positiva och negativa drivkrafter/trender

Positiva faktorer

- Enligt Svenskt Vatten kommer stora investeringar inom VA att behöva göras de närmaste decennierna. Det beror på ökade krav i samband med EU:s nya avloppsdirektiv, dricksvattendirektiv samt klimat-anpassningen av tätorterna.
- Kriget i Ukraina och det ökade fokuset på total-försvaret innebär att även frågor kring tillgång på dricksvatten kommit högre upp på agendan. Det kan leda till större investeringar i VA-infrastruktur. Regeringen föreslår att totalt 541 miljoner kronor satsas på åtgärder för beredskap inom livsmedels- och dricksvattenområdet 2023–2025.
- Ekonomin i kommunerna är i dagsläget fortfarande stark, enligt Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Dels har skatteunderlaget ökat efter att ekonomin återhämtat sig efter pandemin dels har statsbidragen varit höga. Det innebär att det i dagsläget inte finns ett behov av att minska investeringarna.
- Regeringen har i sin budgetproposition föreslagit att de generella statsbidragen till kommunerna och regionerna ökas med 6 miljarder kronor per år. Det innebär att de stigande kostnaderna för kommunerna delvis vägs upp, vilket skapar mer utrymme för investeringar.
- Klimatförändringarna ändrar förutsättningarna för VA-infrastrukturen. På grund av ett ändrat klimat kan längre perioder av torka och skyfall komma att bli vanligare. Det innebär att infrastrukturen behöver anpassas genom nya investeringar.
- Urbaniseringen och de växande storstäderna innebär att belastningen på VA-näten ökar. Det leder till ökade behov av förstärkning och utbyggnad av nuvarande anläggningar och infrastruktur.
- I Stockholm har en totalöversyn av dricksvattenförsörjningen påbörjats. Stadens vattenverk, vattentorn och huvudvattenledningsnät ska byggas ut, renoveras och moderniseras. Arbetet ska fortgå fram till 2050.
- De stora industriprojekten i norra Sverige kommer att innebära utredningar och installationer inom industrirör, kylsystem, kylvatten och ledningar till bostäder. Prognosen för 2022 indikerar en ökning med 275 procent.

Negativa faktorer

- Sveriges Kommuner och Regioner lyfter fram att om det kommer en tydlig ekonomisk nedgång och en snabb återhämtning uteblir, kommer kommunerna framöver att behöva vidta åtgärder. Det kan bland annat drabba investeringar inom VA.
- Stigande räntor innebär att kommunala VA-investeringar kan försvåras.
- Investeringarna i bostäder minskar kraftigt under 2023, enligt Navets prognoser. Det leder till att VA-infrastruktur kopplade till nybyggda bostäder och lokaler följer samma utveckling.
- De stigande elpriserna påverkar även VA-bolagen, vars kostnader ökar. Det innebär att utrymmet för nya investeringar krymper.
- De fortsatt höga materialpriserna och de stigande räntorna kan leda till att projekt skjuts fram.
- Befolkningstillväxten bromsar in, men SCB förutspår att befolkningen fortsätter öka med 40 000–60 000 personer om året de kommande åren.
- Kapacitetsunderskott hos utförare och konsulter bromsar investeringstakten.
- Kommuner och VA-bolag har svårt att rekrytera, vilket riskerar att leda till att projekt skjuts upp.

TEMA

GRUVINDUSTRIN I NORRLAND

Behovet av metaller och mineral är stort för att klara den gröna omställningen och kriget i Ukraina har ytterligare visat på behovet av tillgång till råvaror i närområdet. För närvarande är omsättningen och investeringarna inom gruvor och mineralutvinningsindustrin stabila, och med den planerade utbyggnaden av gruvan i Pajala är prognosen positiv.

Ny- och ombyggnad inom malm- och gruvindustrin

Påbörjad ny-, till- och ombyggnad, 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024.
Mkr 2021 års priser

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Malm- och gruvindustri*	161	0	0	0%	1500%*	50%

* Kaunis Iron fick i början av december tillstånd att fortsätta verksamheten i gruvan i Kaunisvaara samt att utöka verksamheten med två nya dagbrott. Navet bedömer att utbyggnaden tidigast kan startas upp 2023.

Pågående och kommande projekt

Pågående och kommande projekt 2015–2024

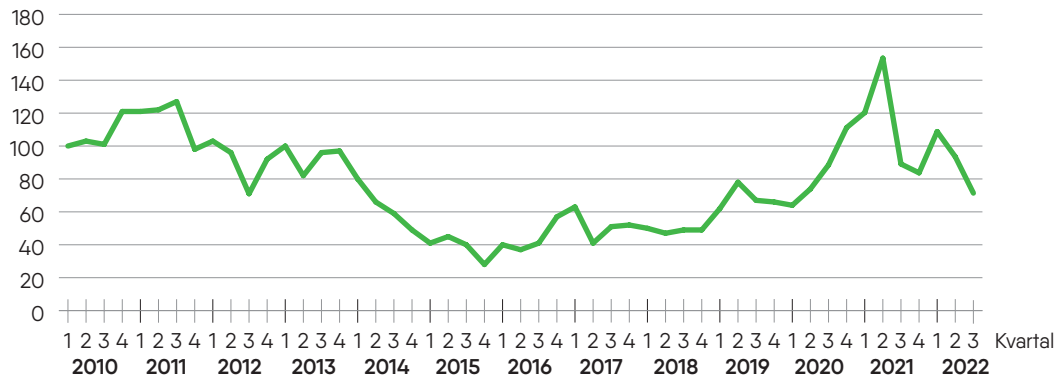
Projekt	Beskrivning	Län	Kommun	Byggstart	Värde Mkr
Kaunisvaaraprojektet (Pellivuoma)	Nytt gruvområde	Norrbotten	Pajala	2023	2 500*
Sovringsverk, Mertainen	Nytt sovringsverk	Norrbotten	Kiruna	2015-02	1 250
Sovringsverk, Leveäniemi	Nytt sovringsverk	Norrbotten	Kiruna	2015-05	1 250
Leveäniemi	Nybyggnad av gruva	Norrbotten	Kiruna	2015-06	300

* Uppskattat värde

Källa: Byggfakta

Råvaror

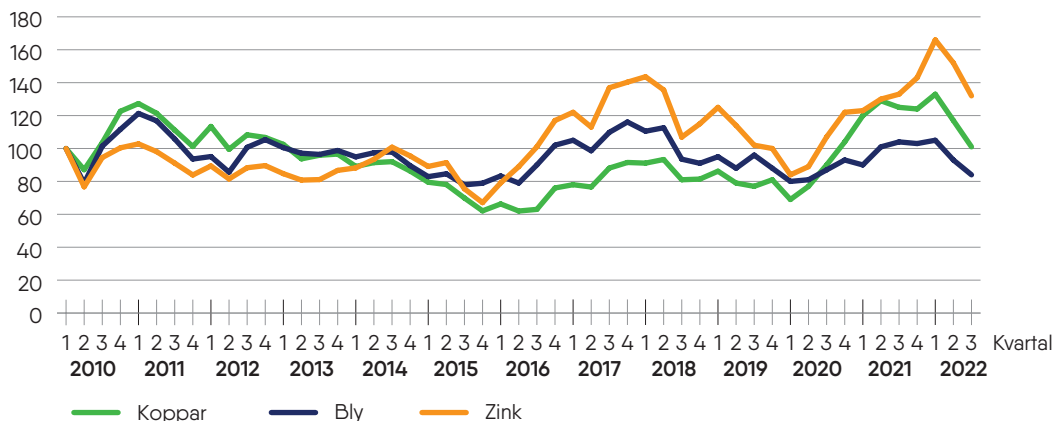
Priset för järnmalm. Index 2010 Q1 = 100

Index 2010Q1 = 100

Källa: www.indexmundi.com

Priset för koppar, bly och zink, Index 2010Q1 = 100

Källa: www.indexmundi.com

Positiva och negativa drivkrafter/trender

Positiva faktorer

- I början av december kom Mark- och miljödomstolens beslut om att Kaunis Iron får ett nytt miljötillstånd för gruvan i Pajala. Tillståndet omfattar en utökning av gruvan med två nya dagbrott, Sahavaara och Palotieva. Produktionen får omfatta max. 10 miljoner ton malm per år. Miljötillståndet gäller i 35 år.
- Investeringarna inom gruvor och mineralutvinningsindustrin under andra kvartalet 2022 motsvarade 2,5 miljarder kronor, enligt SCB:s investeringsenkät. En stor majoritet, ca 1,7 miljarder, investerades i maskiner och inventarier. Jämfört med kvartal 2 2021 har investeringarna ökat med 23 procent.
- Stödet bland befolkningen för en utbyggnad av gruvnäringen har ökat något. Enligt en undersökning genomförd av LKAB anser 78 procent av de tillfrågade att Sverige bör utöka gruvnäringen för att skapa fler jobb och tillväxt samt göra Sverige mer självförsörjande av kritiska råvaror.
- Det finns ett behov av råvaror för att klara den gröna omställningen, där fler eldrivna fordon ska ersätta förbränningsmotorer. En stor del av de här råmaterialen kan utvinnas i Sverige, om tillstånd ges. En offentlig utredning (FIMM-utredningen) har nu föreslagit konkreta åtgärder för att underlätta etableringen av nya gruvor i Sverige.
- Kapacitetsutnyttjandet både inom stål- och metallverk samt gruvor och mineralutvinningsindustrin är fortfarande högt. Under tredje kvartalet 2022 var det knappt 94 procent inom båda sektorerna.
- Orderingången och omsättningen för gruv- och mineralutvinningsindustrin är stabil och ligger på ungefär samma nivå som under tredje kvartalet 2021.

Negativa faktorer

- Priset för järnmalm, koppar, bly och zink har minskat under tredje kvartalet 2022. Priserna har dock sjunkit från höga nivåer. Om priserna fortsätter att sjunka innebär det att investeringar inom mineralutvinningsindustrin blir mindre lönsamma.
- Prognoserna tyder på att en stor del av den internationella ekonomin är på väg in i en lågkonjunktur, driven av hög inflation. Den ekonomiska osäkerheten kan resultera i att företag avvaktar med investeringar i gruvor, eftersom gruvprojekt innebär stora osäkerheter.
- Regeringen beslutade i mars 2022 att bevilja bearbetningskoncession för järnmalmsfyndigheten Kallak. I juni ansökte Naturskyddsföreningen om rättsprövning av regeringens beslut hos Högsta förvaltningsdomstolen, eftersom man anser att gruvan kan få negativa miljökonsekvenser. Om Högsta Förvaltningsdomstolen följer Naturskyddsföreningens linje upphävs regeringens beslut.
- Fortsatt högt pris på diesel innebär att kostnaderna för att bedriva gruvdrift ökar, både för de tjänster som maskinentreprenörerna utför och för transport av material etc.
- Gruvdriften i Norrland förutsätter att det finns kompetent personal både i gruvorna och i kompletterande verksamheter. Bristen på arbetskraft kan komma att försvåra utvecklingen av nya gruvprojekt.
- Tillståndsprocesserna för gruvnäringen är långa, omfattande och utgången är ofta svår att förutsäga. Det faktum att gruvorna ligger i områden med rennäring och höga naturvärden innebär att det finns en stor konfliktpotential.

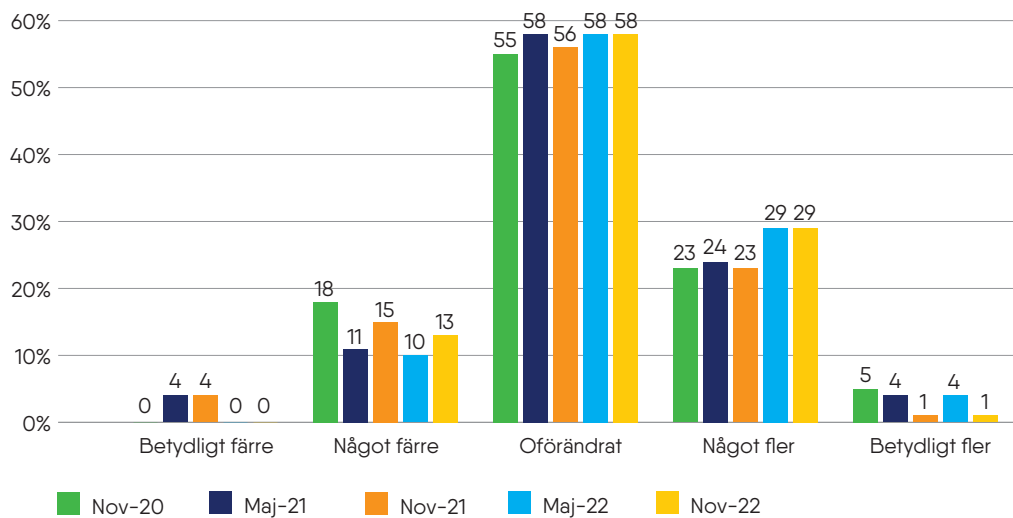
TEMA

REKRYTERING

Maskinentreprenörernas verksamhet fortsätter att växa: betydligt fler företag har utökat sin personalstyrka under det senaste året än antalet företag som minskat sin personalstyrka. Att hitta kompetent personal är dock fortsatt en utmaning.

Antalet anställda på företagen är överlag stabilt och utvecklas positivt. Medan 58 procent av företagen anger att de har lika många anställda nu som för ett år sedan, har 30 procent av företagen fler anställda, endast 13 procent har färre anställda. Trenden är dessutom positiv gentemot tidigare mätningar i november. Tidigare har det funnits en tendens att företagen vuxit mindre vid mätningen i november än i maj, men nu ligger tillväxten kvar på samma nivå.

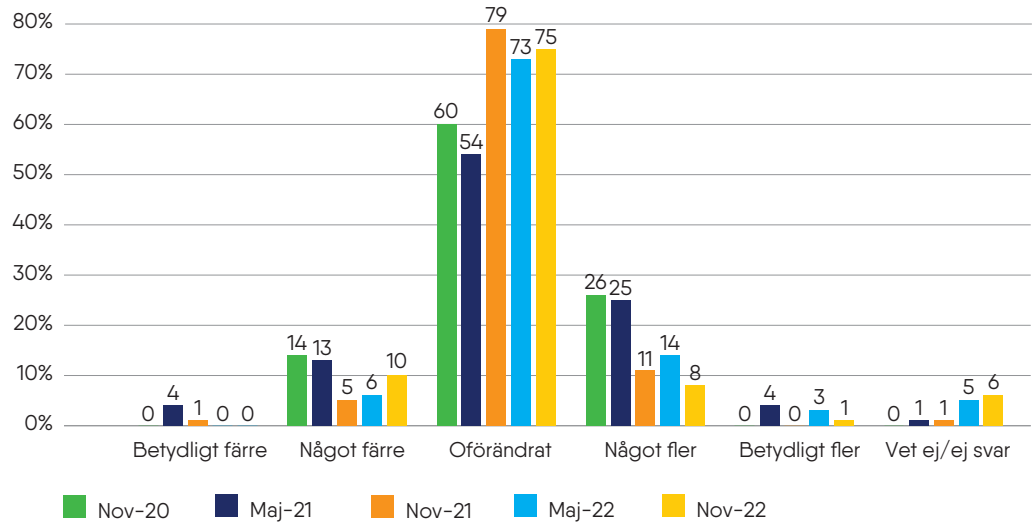
Är ni fler eller färre anställda nu jämfört med samma tidpunkt förra året?

Bas: 80, procent

Behovet av inhyrd personal är mycket stabilt. Tre av fyra företag anger att deras behov är oförändrat jämfört med för ett år sedan. Ungefär lika många företag anger att de har ett mindre behov (10%) och att de har ett något större behov (9%).

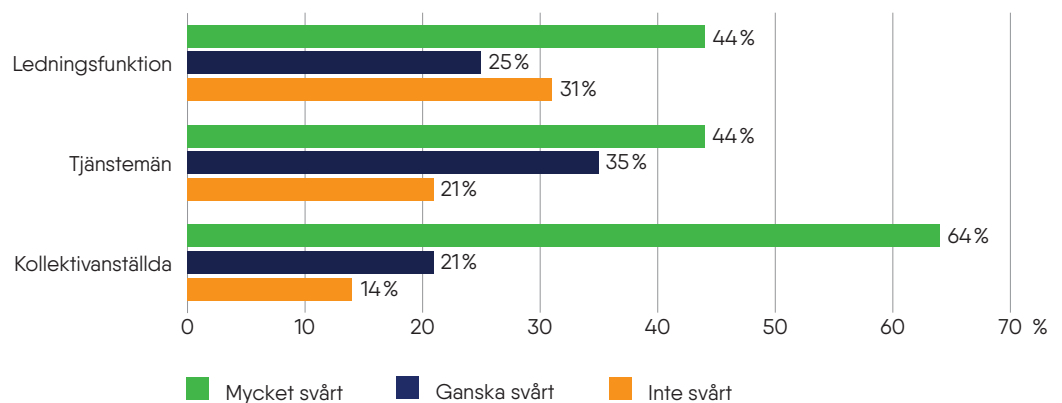
Hur ser behovet av inhyrd arbetskraft ut idag jämfört med samma tidpunkt förra året?

Bas: 80, procent

Företagen har haft svårigheter att hitta personal under flera år. Nu ser det dock ut som att det har blivit något lättare för maskinentreprenörerna att anställa personer i ledningsfunktion och tjänstemän. Fortfarande anger 44 procent av företagen att det är mycket svårt att rekrytera personer i ledningsfunktion och tjänstemän, i maj var det över 60 procent. Det är dock fortsatt mycket svårt att rekrytera kollektivanställda. Precis som i maj, anger 64 procent av företagen att det är mycket svårt. Resultaten tyder på att det finns brist på utbildade maskinentreprenörer i hela landet.

Hur svårt är det att hitta den personal som behövs?

Bas: 80, svarsfrekvens: Kollektivanställda 95%, Tjänstemän 90%, Ledningsfunktion 76%

TEMA SNÖRÖJNING

På vintern utgör snöröjningsuppdrag en viktig del av verksamheten för en del av maskinentreprenörerna. En av utmaningarna är kostnaderna för att ha personal och maskiner i beredskap.

Något fler än hälften av de intervjuade företagen tar snöröjningsuppdrag, vilket innebär att andelen företag som jobbar med snöröjning har varit relativt konstant de senaste åren.

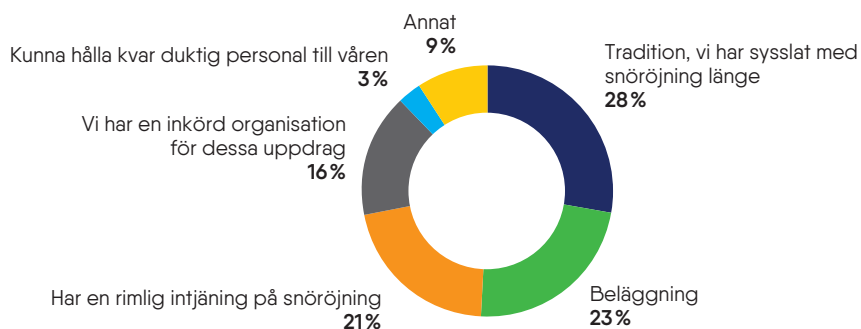
Tar du snöröjningsuppdrag?

Bas: 80, procent

De företag som tar snöröjningsuppdrag framför flera olika skäl till detta. Flest anger att man jobbar med snöröjning för att man har en tradition av att göra det (28%). Knappt ett av fyra företag anger att de tar snöröjningsuppdrag för att ha beläggning vintertid. Andelen företag som anger detta som huvudskäl är störst i den nordligaste regionen, Region 1. Av företagen lyfter istället 21 procent fram att de har en rimlig intjäning och 16 procent anger att man har en organisation som är inkörd på den här typen av uppdrag. När företagen fick samma fråga för ett år sedan, lyfte de även då främst fram att det handlade om att få beläggning vintertid och för att de har en tradition av att ta den här typen av uppdrag.

Vad är huvudskälet till att du tar snöröjningsuppdrag?

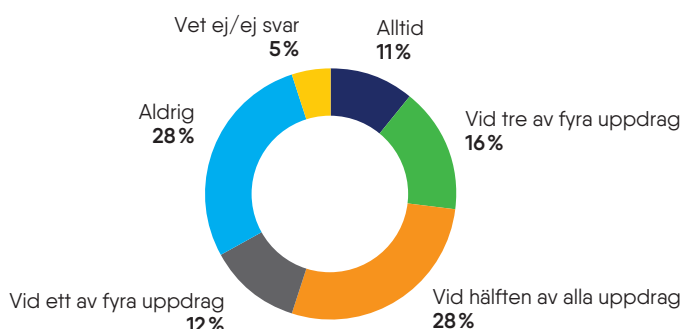

Bas: 43, procent

För att kunna utföra snöröjning krävs det att företagen har personal och maskiner i beredskap som kan rycka in vid behov. Företagen som jobbar med snöröjning fick därför frågan om i hur stor andel av snöröjningsuppdragen de får ersättning för personal och maskiner i beredskap. Endast 11 procent av företagen får alltid ersättning för beredskapen, medan 28 procent av företagen aldrig får ersättning. Totalt sett får 56 procent av företagen ersättning för beredskapen ibland, de flesta i den här gruppen får ersättning vid hälften av alla uppdrag. Det innebär att en majoritet av företagen inte får ersättning för den beredskap som de behöver för att kunna utföra uppdragen.

I hur stor andel av snöröjningsuppdragen får ni ersättning för att personal och maskiner är i beredskap?

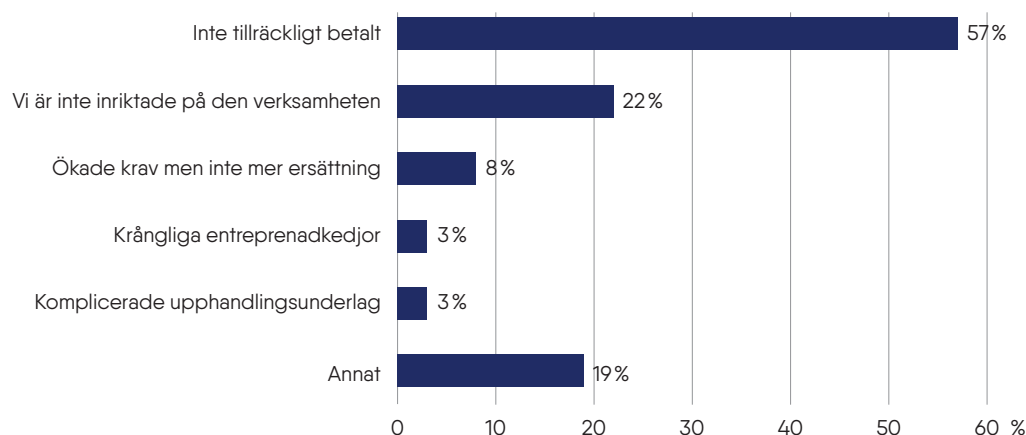

Bas: 43, procent

De företag som inte tar snöröjningsuppdrag motiverar detta främst med att det inte är tillräckligt betalt – 57 procent anger det som ett av skälen. Andelen företag som anger för dålig ersättning för snöröjning har stigit kraftigt sedan 2021 – då var motsvarande andel endast 38 procent. Därefter följer att 22 procent av företagen inte är inriktade på den typen av verksamhet. 8 procent säger att kraven på snöröjningen har ökat, men att ersättningen inte förändrats. Dessutom anger ett par av de tillfrågade andra skäl, däribland:

- Har inga maskiner för snöröjning
- Inte så mycket snö längre
- Svårt att få personal

Varför tar du inte dessa uppdrag?

Bas: 37, procent

De företag som idag inte jobbar med snöröjning fick frågan om de kommer att överväga att bjuda på snöröjningsuppdrag framöver. Alla tillfrågade angav att de inte kommer att bjuda på snöröjningsuppdrag. De huvudsakliga skälen till att inte bjuda på snöröjningsuppdrag är att det är dålig ersättning eller att man inte har maskiner till det, samma skäl som företagen angav förra året.

REGIONALA TABELLER

Region 1 (nord)

Infrastrukturinvesteringar 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024.
Mkr, 2021 års priser

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Väg	3 797	5 131	2 121	-50%	+90%	+15%
Hamn-flygplats	39	543	42	-80%	+500%	-60%
Järnväg	675	2 700	471	-70%	+270%	+150%
Totalt	4 511	8 374	2 634	-55%	+150%	+60%

Källa: Byggfakta, Navet

Bostadsbyggande 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024.
Påbörjade lägenheter

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Småhus	576	807	538	+8%	-15%	-10%
Flerbostadshus	3 543	3 117	1 342	-15%	-15%	+5%
Totalt	4 119	3 925	1 879	-9%	-16%	+1%

Källa: SCB, Navet

Region 2 (mitt/öst)

Infrastrukturinvesteringar 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024.
Mkr, 2021 års priser

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Väg	6 445	6 351	5 048	+30%	+40%	+20%
Hamn-flygplats	109	334	1 150	+165%	-45%	+50%
Järnväg	3 785	2 748	1 613	-40%	+155%	+500%
Totalt	10 339	9 433	7 811	+15%	+50%	+175%

Källa: Byggfakta, Navet

Bostadsbyggande 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024.
Påbörjade lägenheter

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Småhus	3 907	4 552	2 626	-5%	-10%	-2%
Flerbostadshus	17 242	22 401	11 404	-15%	-15%	+5%
Totalt	21 149	26 952	14 030	-13%	-14%	+2%

Källa: SCB, Navet

Region 3 (väst)

Infrastrukturinvesteringar 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024.
Mkr, 2021 års priser

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Väg	5 025	4 873	1 649	-40%	+120%	+90%
Hamn-flygplats	884	991	868	-35%	-40%	+500%
Järnväg	2 030	3 303	1 197	-5%	+35%	+55%
Totalt	7 939	9 167	3 714	-25%	+60%	+90%

Källa: Byggfakta, Navet

Bostadsbyggande 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024.
Påbörjade lägenheter

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Småhus	2 985	3 522	2 043	-2%	-15%	-7%
Flerbostadshus	12 845	11 627	5 268	-10%	-8%	+10%
Totalt	15 830	15 148	7 311	-8%	-10%	+5%

Källa: SCB

Region 4 (södra)

Infrastrukturinvesteringar 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024.
Mkr, 2021 års priser

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Väg	3 868	4 063	3 133	-10%	+80%	0%
Hamn-flygplats	1 070	179	27	-60%	+85%	-60%
Järnväg	4 099	1 748	218	-50%	+170%	+800%
Totalt	9 037	5 991	3 378	-25%	+95%	+200%

Källa: Byggfakta, Navet

Bostadsbyggande 2020–kv 1-2 2022, prognos 2022–2024.
Påbörjade lägenheter

Sektor	2020	2021	Kv 1-2 2022	P2022	P2023	P2024
Småhus	3 396	3 868	1 911	-10%	-10%	-5%
Flerbostadshus	10 375	14 008	5 912	-35%	-20%	+2%
Totalt	13 771	17 876	7 823	-28%	-17%	0%

Källa: SCB

Maskinentreprenörerna (ME) är landets ledande bransch- och arbetsgivarorganisation för 4 000 maskinentreprenörer. ME företräder och stödjer medlemmarna och arbetar för branschens utveckling. Vi verkar för fri företagsamhet och en sund marknadsekonomi och bevakar och påverkar branschens arbetsmarknadspolitiska frågor.

Maskinentreprenörerna

Box 1609, 111 86 Stockholm

Telefon: 08-762 70 65

Rapporten är framtagen under november – december 2022.

Följande personer från Navet har medverkat vid framtagning av MEKO-rapporten:

- ▶ Jens Linderoth
- ▶ Michelle Andersson
- ▶ Magnus Klein
- ▶ Patrik Wikman

Från Maskinentreprenörerna har följande personer medverkat:

- ▶ Jörgen Eriksson, Opinionsbildare/pressekreterare
- ▶ Veronica Sandström, kommunikationschef